

Op 26 mei kan er veel veranderen...

Voor Nederland is de 26e mei een belangrijke dag. Maar ook voor de Socialistische Partij is die dag van groot belang.

Dan zal blijken of al die mensen waarvoor we sinds jaar en dag opkomen de Socialistische Partij ook weten te vinden op het verkiezingsbiljet. Nodig is het natuurlijk wel, want met de Socialistische Partij komt een nieuw geluid in de Tweede Kamer. Duidelijk, doeltreffend, betrouwbaar en eenvoudig. Wie de SP kent weet dat we zeggen wat we doen en we doen wat we zeggen. De SP heeft niet alleen de wil om de problemen op te lossen, maar ook een weg. Een weg naar de toekomst. Een toekomst zonder vrees. Maar die weg is alleen begaanbaar met de inzet en de overtuiging van de mensen waar het om gaat. Gelukkig zijn er velen die uiting geven aan hun ongenoegen met de huidige gang van zaken. Mensen die een andere weg kiezen. Voor behoud van welzijnsvoorzieningen, voor de vrede en tegen atoombewapening, voor behoud van koopkracht, voor werk, woningen en een schoon milieu. Maar ook de brede aanhang van de beweging tegen kernenergie mag niet vergeten worden. Al die meningen vinden hun politieke vertaling bij de verkiezingen voor de Tweede Kamer. Het is een graadmeter voor het politieke bewustzijn van de bevolking. Eén keer in de vier jaar is de macht aan het rode potlood.

U kunt alles bij het oude laten of kiezen voor een andere politiek. Een nieuwe toekomstgerichte politiek. Grote groepen onder de bevolking staan zo'n weg voor, want het is geen tijd om behoudend te zijn. En daarom moet de Socialistische Partij ook in het landelijk parlement.

Voor zeer veel mensen hebben Van Agt en Wiegel afgedaan en het zou goed zijn als dat ook bij de verkiezing tot uitdrukking kwam. Er zijn mensen die zeggen: Ik ga stemmen om Van Agt weg te krijgen. Dat is te begrijpen. Maar gebeurt dat door op D'66 of op de PvdA te stemmen? Natuurlijk niet. Want D'66 wil met het CDA regeren en de PvdA met D'66. Een stem op deze partijen is dus weer een stem voor Van Agt met het CDA in de regering. Bovendien lappen deze partijen de wil van de bevolking aan hun laars. Terwijl er grote bezorgdheid bestaat over de atoombewapening, terwijl de meerderheid van het Nederlandse volk zich uitspreekt voor een verwijdering van alle atoomkoppen van het Nederlandse grondgebied, kiezen zowel D'66 als de PvdA voor atoomtaken in Nederland. Den Uyl moest zelfs zwaaien met het lijsttrekkerschap om die twee atoomtaken er door te drukken in de PvdA.

Toch zijn er nog steeds mensen en partijen, die geloven in een progressieve regering en die ook wensen.

Maar dan moet u niet stemmen op D'66 of op de PvdA, want dan komt het CDA met Van Agt toch weer in de regering. Voor een goede progressieve regering zijn allereerst voldoende stemmen nodig. En laat D'66 en de PvdA maar stemmen weghalen bij de VVD en het CDA. Maar de linkse kiezers kunnen hun kans op een progressief kabinet alleen vergroten door een duidelijke versterking van de partijen links van de PvdA. Want alleen onder de indruk en de druk van een sterk links blok kan de PvdA er toe gebracht worden om af te zien van het CDA en van de atoomtaken. En daarom is een stem op de Socialistische Partij een steun in de rug van al die gewone PvdA-leden die het ook allemaal anders willen. De Socialistische Partij zorgt niet alleen voor duidelijkheid, maar is tevens een breekijzer in de oude vermolmde en vastgeroeste regeringscombinaties in dit land.

Die functie kunnen we vervullen na 26 mei. Maar dan moet links Nederland ook echt links kiezen. Want voor linkse mensen is het niet alleen nodig dat de meest knellende problemen onder de huidige omstandigheden worden aangepakt.

Linkse mensen willen een socialistische maatschappij. Een maatschappij met een planmatige productie afgestemd op de behoeften. Een maatschappij waarin het

recht op werk geen vrome wens is, maar een garantie. Een maatschappij met gemeenschapsgevoel, vriendschap en solidariteit. Kortom een maatschappij die alle voorwaarden schept voor een gelukkig leven.

...als linkse mensen ook echt links kiezen

SP en de jeugd

Bouwen aan de toekomst

Wie de jeugd heeft, heeft de toekomst. Maar heeft de jeugd nog toekomst? Op het ogenblik ziet dat er somber uit. De regering Van Agt/Wiegel kan de jeugd geen enkel perspectief bieden. Geen werk en geen woning. Wel bewapening en kernraketten. Naast het directe gevaar van kernwapens bestaat ook nog de sluipende gifdood die ons bedreigt nu voortdurend nieuwe gifschandalen bekend worden. En of dat allemaal nog niet genoeg is, wordt de jeugd ook nog eens extra gepakt. Er is drasties gesneden in de jeugdlonen. Een toekomstige regering Den Uyl/Terlouw/Van Agt zal aan dit sombere beeld weinig verbeteren.

Al die partijen zadelen ons op met kerntaken. Geen van die partijen geeft een garantie op werk. De enige garantie die ze geven is dat de lonen en uitkeringen nog verder onder druk komen te staan.

De Socialistische Partij wil die problemen te lijf, ook als daar heilige huisjes voor omver moeten. De Socialistische Partij wil het geld halen daar waar het zit.

De Socialistische Partij wil greep krijgen op de kapitaalstromen. Want dan pas kunnen we gaan bouwen aan een toekomst en aan een land waarin het waard is om te leven. Niet alleen vandaag maar ook voor de mensen van morgen en overmorgen.

De Socialistische Partij heeft duidelijke plannen voor werken en wonen, voor een schoon milieu en een goede gezondheidszorg en voor een kernwapenvrij Nederland.

Ander soort opleiding

Er is nog veel te doen in dit land. Daar zijn geschoolde mensen voor nodig. Opleidingen dienen dan ook veel beter afgestemd te worden op de praktijk en de behoefte die er is. Maar die behoefte moet wel aan andere maatstaven gemeten worden dan nu het geval is.

Bovendien zal er planmatig gewerkt moeten worden. Neem nu de bouw. Nog niet zo lang geleden werd er geschreeuwd om geschoolde bouwvakkers. Een groot aantal jongeren heeft toen gekozen om metselaar of timmerman te worden. Vandaag zijn ze werkloos. Dat is natuurlijk te gek om los te lopen. Jonge mensen die een opleiding volgen moeten de garantie krijgen dat ze na hun opleiding ook aan de slag kunnen.

De discussie over wel of niet een middenschool gaat naar mening van de Socialistische Partij voorbij aan een fundamenteel probleem in het onderwijs.

Wat het onderwijs nodig heeft is een totale herwaardering. En dan met name een opwaardering van de praktijk en een opwaardering van het vakmanschap en de vakkennis. Daarmee komt natuurlijk het onderwijssysteem op zijn kop te staan. Maar dat zal ook nodig zijn om de kloof tussen de zogeheten hoofd- en handarbeid te overbruggen. In iedere opleiding gaat het om kennisoverdracht. En die kennis komt niet uit de lucht vallen. Al die kennis komt uit de praktijk van het dagelijks leven. Alle echte hoofdarbeid is onlosmakelijk verbonden met de praktijk.

De Socialistische Partij pleit voor een onderwijssysteem waarbij de koppeling tussen de praktijk en de kennis weer zichtbaar wordt. Een ingenieur zou bij wijze van

spreken op de LTS moeten beginnen en een arts op de verpleegopleiding. Maar dat kan alleen na ingrijpende veranderingen in de verschillende opleidingen.

DRUGS

Drugsverslaving is een maatschappelijk probleem. Het zijn met name de jongeren, die ten prooi vallen aan de handelaren. Zij zien geen uitweg meer en daar moet wat aan gedaan worden, want het is zelfmoord op termijn. Deze jongeren zijn uit de maatschappij gestapt. Zij geloven niet dat daar nog iets van terecht kan komen. En zelf hebben ze ook geen doel meer in het leven.

Het is aan de mensen die het niet opgeven om die maatschappij weer leefbaar te maken. Maar bovendien zullen de handelaren hard moeten worden aangepakt. Hoe meer ze aan de ellende van anderen verdienen des te zwaardere straffen en met name financiële. Ze moeten financieel geruïneerd worden.

Alleen door zulke straffen kan iedereen ervan doordrongen worden, dat deze handel niet loont.

SP-plan voor preventie

Voorkomen is beter dan genezen

Een goede gezondheidszorg. Dat is iets dat letterlijk en figuurlijk van levensbelang is. Het is dan ook ontoelaatbaar dat die gezondheidszorg het doelwit – nog steeds - is van verrijking en winstbejag. Uitschakeling van die kwalijke zaken is naar de mening van de Socialistische Partij een centrale taak van de overheid in de komende jaren.

In het kader van een gezondheidszorg, gericht op het voorkómen, dient allereerst gestart te worden met een periodieke gezondheidstest voor iedere Nederlander. Daardoor kunnen tal van ziekten vroegtijdig opgespoord en dus aangepakt worden. De ervaringen met de baarmoederhals- en borstkankeronderzoeken bewijzen dat. Naast dit voordeel van de periodieke gezondheidstest, kan aan de hand van alle gegevens nog een ander voordeel ontstaan: de gegevens kunnen aangebracht worden op een "gezondheidskaart van Nederland". Die kaart zal het mogelijk maken verband te vinden tussen ziekten en omgeving. Dat bete kent dat ziekteoorzaken en ziekmakend omstandigheden eindelijk aangepakt kunnen worden.

Beter én goedkoper

De investeringen nú in meer aandacht voor het voorkómen van ziekten zullen zeker bewijzen lonend te zijn. Door de aandacht op preventie te richten, zullen minder mensen dan voorheen in het ziekenhuis opgenomen hoeven te worden, terwijl de gemiddelde behandelingsduur zal afnemen. Een hele hoop uiterst specialistische mediese apparatuur zal achterwege kunnen blijven. In het kader van de preventie past ook de verplichte invoering van een "medicijnenpaspoort", waarin nauwkeurig bijgehouden wordt welke medicijnen voorgeschreven zijn. Ook hier zal een bijzonder goed bezuinigende werking vanuit gaan.

Centraal moet naar onze mening ook staan een fundamentele verandering in de aanpak van de gezondheidszorg. Hoewel het spreekwoord dat voorkomen beter is dan genezen door jan en alleman wordt beaamd, is het nog steeds zo dat van elke gulden er 97 centen aan het bestrijden van ziekten wordt gegeven en slechts drie centen aan het voorkómen van ziekten.

Het veranderen van deze wanverhouding is van het grootste belang

MEER GELD VOOR WIJKVERPLEGING EN GEZINSZORG

Steeds meer wint de gedachte terrein dat thuisverpleging vaak beter is dan verblijf in het ziekenhuis. Maar om deze ontwikkeling verder mogelijk te maken, is het wel een noodzakelijke vereiste dat de mogelijkheden van de wijkverpleging en de gezinszorg danig uitgebreid worden. Op dit moment kunnen we een precies tegengestelde ontwikkeling zien; er wordt volop bezuinigd op deze delen van de gezondheidszorg. Wil men een anders- en betergerichte gezondheidszorg een echte kans geven, dan dienen deze bezuinigingen onmiddellijk van de baan te verdwijnen naar ons oordeel.

MEER PERSONEEL RONDON HET BED

De SP staat een geheel andere opzet van de gezondheidszorg voor. Maar een dergelijke verandering is natuurlijk niet van de ene op de andere dag te verwezenlijken. Daarom dient op dit moment nog het personeel in de ziekenhuizen uitgebreid te worden. Er dient een einde te komen aan de vaak onbegrijpelijk lange werk-"weken" van het verplegend personeel.

ARTSEN EN TANDARTSEN ERBIJ

Terwijl er een enorme behoefte is aan artsen en tandartsen, is er toch een studentenstop voor deze beroepen. Een bijzonder kwalijke zaak, met name omdat de stops gebaseerd zijn op deels partikuliere, financiële gronden (weinig dokters, veel patiënten, veel geld).

SP-plan voor het milieu

Een land om in te leven

Wie de angstwekkend grote en alsmaar groeiende lijst van gifschandalen volgt, kan zich niet aan de indruk onttrekken dat ons land meer en meer begint te gelijken op één grote, giftige vuilnisbelt. Een vuilnisbelt, neergelegd door de chemiese industrie, vergezeld van een gigantiese rekening voor de gemeenschap.

Wat de gevolgen van de nu aan de oppervlakte komende verontreiniging zullen zijn, is moeilijk te voorspellen. Vast staat echter wel dat wanneer nú niet krachtig ingegrepen wordt, maatregelen stráks niet meer zullen helpen. Met name op het terrein van de milieuzorg is het allerhoogste tijd dat snel en duidelijk het roer om gaat.

Wetgeving lek als een zeef

De vervuilingsberichten laten twee dingen zien: enerzijds dat milieuverontreiniging geen kwestie van toeval of domme pech is, maar gevolg van een kille kosten-batenberekening van partikuliere ondernemingen. En anderzijds dat milieu-vervuiling met de huidige wetgeving, die zo lek als een zeef is, niet gestopt kan worden.

De Socialistische Partij is dan ook van mening dat er een waterdichte wettelijke regeling dient te komen die de vrijheid van deze partikuliere ondernemingen aan banden legt. Een uitgebreid controlesysteem op productie, verwerking en afstoting van chemiese stoffen is daarbij een eerste vereiste.

Milieukontroleplan

Centraal in ons milieuzorg-plan staan drie zaken:

- Een chemiese stoffen-boekhouding, waarin precies geregistreerd wordt welke bedrijven wat voor stoffen gebruiken en afstoten. Alleen op deze manier valt er zicht te krijgen op de tot nu toe volkomen oncontroleerbare toestand.

- Oprichting van regionale afvalverwerkende overheidsbedrijven, gericht op recycling (terugwinning), verwerking en veilige opslag van afvalstoffen; hierdoor moeten de nu opererende particuliere vuilverwerkers, die er vaak de meest louche praktijken op na houden, uitgeschakeld worden.
- De invoering van een nieuwe zuiveringsbelasting voor het bedrijfsleven, om de kosten van dit systeem te bestrijden. Een dergelijke belasting dient ervoor te zorgen dat eindelijk de vervuiler gaat betalen, in plaats van de burger.

Uitvoering van dit controle- en verwerkingssysteem biedt een serieuze mogelijkheid de voordurende vervuiling tot staan te brengen. Om het systeem goed te doen werken zullen de nodige mensen ingeschakeld moeten worden. Tegelijkertijd dienen de andere met controle van het milieu belaste overheidsdiensten een flinke personeelsuitbreiding te krijgen. Kortom, op dit gebied ligt het werk nog voor het oprapen: zinvolle, creatieve arbeid die voor ons allemaal van levensbelang is.

GROOT NEDERLANDS GIFBOEK

Werken aan schoon milieu is vanaf de oprichting een van de belangrijkste werkgebieden van de Socialistische Partij geweest. En wie de lange reeks van onthullingen van gifschandalen heeft bijgehouden, zal veelvuldig daarbij de naam van onze partij tegengekomen zijn.

Onze ervaringen hebben we nu in een speciale brochure, "Het Groot Nederlands Gifboek" uiteengezet, tesamen met onze milieuplannen.

METHYLBROMIDE

Vaak in het nieuws is de laatste tijd de giftige ontsmettingsstof methylbromide, die met name door de Westlandse tuinders gebruikt wordt. Omdat bewezen is dat deze stof uiterst gevaarlijk is voor ontsmetter, tuinders en omwonenden heeft de SP haar advocaten ingeschakeld om een totaal verbod van deze stof te bewerkstelligen. Ook hier is de rol van de overheid weer typerend: terwijl alle feiten vóór een verbod pleiten, durft men daar toch niet toe over te gaan. Geweldige halfslachtigheid, die milieu en mens uitermate bedreigen.

RECYCLING

Veel van de stoffen die nu als afval op een legale of illegale stortplaats terechtgekomen zijn, hadden nog gebruikt kunnen worden. Via "recycling" kunnen tal van stoffen weer geschikt gemaakt worden voor nieuw gebruik.

De SP is dan ook van mening dat voor deze terugwinning van materiaal alle prioriteit gegeven moet worden. Ook dient het gebruik van milieuvriendelijke stoffen sterk bevorderd te worden.

SP en buitenland

Socialistische politiek houdt niet op bij de grens

Socialistische politiek houdt natuurlijk niet op bij de grenzen van ons land. Internationale solidariteit is voor de SP geen kreet maar een daadwerkelijke inspanning. Het is daarom dat de SP sedert jaar en dag in woord en daad steun verleent aan de bevrijdingsbewegingen in de Derde Wereld. Die steun proberen we zo concreet mogelijk te maken. Een duidelijk voorbeeld vormt ons gezondheidsproject in het bevrijde Nicaragua. Als ander voorbeeld valt te noemen de financiële steun aan de vrouwenbeweging in het onderdrukte Bolivia.

De SP is van mening dat de steun aan bevrijdingsbewegingen centraal zou moeten staan bij het buitenlands beleid van de regering.

De steun die nu via allerlei kanalen gegeven wordt aan onderdrukkende regiems moet worden stopgezet. Wapenleveranties aan dergelijke regiems moeten onmogelijk gemaakt worden.

De Socialistiese Partij is van mening dat elke medewerking van Nederland en Nederlandse ondernemingen aan olieleveranties aan het apartheidsregiem in Zuid-Afrika stopgezet moet worden. Gekoppeld aan een olieboycot moet de steun aan de zogenaamde "frontlijnstaten" rondom Zuid-Afrika opgevoerd worden. Snelle afbraak van de machtspositie van het Zuidafrikaans apartheidsbewind is van het grootste belang voor de bevrijding van het Zuidafrikaanse volk. Een en ander betekent ook dat er een uitgebreide steun voor de bevrijdingsbewegingen van Zuid-Afrika en Namibië op gang gezet moet worden.

De Nederlandse overheid moet alles in het werk stellen om de flagrante schending door de Verenigde Staten van het zelfbeschikkingsrecht van de volken van Midden-Amerika te bestrijden. Elke medewerking aan de Amerikaanse agressie, hetzij direkt hetzij indirekt door andere landen, moet veroordeeld worden. Het bevrijdingsfront van El Salvador moet als enige rechtmatige representant van het Salvadoriaanse volk erkend worden.

KLEUR BEKENNEN IN V.N.

Internationaal gezien dient Nederland zich te ontworstelen aan de bevoogding vanuit de Verenigde Staten. Ons land dient - bijvoorbeeld in internationale organisaties als de VN - een standpunt in te nemen dat aansluit bij de standpunten van de Derde Wereld-landen. De politiek die nu gevoerd wordt van vaak níet stemmen, is uitermate huichelachtig.

De SP is van mening dat in dit soort situaties kleur bekend moet worden en gekozen moet worden vóór de belangen van de onderdrukte volken, ook al wordt dat door Westerse mogendheden niet met applaus begroet.

SP en bewapening

**Eén kerntaak: heel die troep 't land uit
Eén Amerikaanse onderzeeër is in staat om alle Russiese steden van 150.000 of meer inwoners te vernietigen. Een Amerikaanse onderzeeër kan namelijk 160 atoomkoppen met uiterste precisie afschieten. Dat vertelt de Amerikaan die tijdens de regering-Carter met de Russen onderhandelde over beperking van de kernwapenwedloop. Amerika is op alle punten sterker dan Rusland, verklaarde deze vroegere onderhandelaar.**

Met een totaal valse voorstelling van zaken is de regering van Ronald Reagan begonnen de bewapeningsuitgaven drasties te verhogen, terwijl de bondgenoten in de NAVO gedwongen worden mee te doen.

Een voorstel van Breznev om het aantal kernwapens te bevriezen en te beginnen met onderhandelingen, werd hooghartig van de hand gewezen.

Natuurlijk, Rusland is ook bewapend, maar Amerika is op alle punten verder.

Toch zegt Reagan: We zullen zo hard bewapenen dat ze het niet meer bij kunnen houden zonder ekonomies kapot te gaan.

De oorlogszuchtige taal en de bijbehorende bewapeningsuitgaven van Ronald Reagan en zijn regering had bij de Westeuropese regeringen een storm van protest moeten losmaken, maar verder dan wat gepruttel is het niet gekomen.

Onder leiding van Reagan dreigt de NAVO de volkeren van de wereld regelrecht in het ongeluk te storten. Nederland mag daaraan niet medeplichtig worden.

Eén kerntaak

Een meerderheid van het Nederlandse volk is zich van dit gevaar bewust en wil alle kernwapens de wereld uit, om te beginnen uit Nederland.

Meer dan ooit is het nodig deze agressieve Amerikaanse regering een halt toe te roepen. Daarom zegt de SP: We hebben maar één kerntaak; alle atoomwapens het land uit. Wie werkelijk zijn afschuw van kernwapens kenbaar wil maken, wie werkelijk een op vrede gericht beleid wil, wie werkelijk een voor de hele wereld duidelijke stap wil zetten, die kan op 26 mei alleen een partij kiezen die alle kernwapens uit Nederland verwijdert.

Een kompromis is niet mogelijk, want een kompromis tussen één keer dood of twee keer dood bestaat niet. De kwestie van de atoombewapening is zo doorslaggevend, omdat het een zaak is van overleven.

Defensie-uitgaven omlaag

Voor de SP is de atoombewapening een centraal punt. Maar ook de zogenaamde gewone wapens stapelen zich op. Nu de economische crisisverschijnselen om zich heen grijpen, is een duidelijke toename van de wapenproductie zichtbaar.

Overall wordt op bezuinigd, behalve op de uitgaven voor de oorlogsindustrie. In Amerika wil men zelfs in vijf jaar een verdubbeling van de militaire uitgaven. Bezuinigd wordt daar op onderwijs, gezondheidszorg en uitgaven voor de armen. Nu is Nederland Amerika niet, maar diezelfde tendens is ook hier zichtbaar. De defensie-uitgaven gaan omhoog terwijl onderwijs, gezondheidszorg en de laagste inkomens moeten inleveren. Ook wat dat aangaat moet het roer om. De militaire uitgaven moeten omlaag ten behoeve van de gezondheidszorg. Dat mag niet van de NAVO? **Hoezo, zullen wij in Nederland niet zelf mogen uitmaken hoe we ons geld besteden?**

NAVO

Wat moeten we trouwens met de NAVO? Aan de democratische gezindheid van dit pakt was altijd al ernstig te twijfelen. En de recente staatsgreep van de Turkse NAVO-generaals is daarvan het zoveelste bewijs.

Voor de SP zijn er ruimschoots voldoende redenen om uit de NAVO te stappen. Niet alleen omdat de leden meegezogen worden in de bewapeningswedloop maar ook omdat de belangrijkste "bondgenoot" in het verleden en in het heden steeds fascistiese regimens in het zadel heeft gehouden en in het geval van Chili zelfs in het zadel heeft geholpen. Als het aan de Verenigde Staten ligt wordt iedere bevrijdingspoging van de onderdrukte volkeren in bloed gesmoord.

En volkeren die zich reeds bevrijd hebben, worden bedreigd met een uitputtende interventie-oorlog.

In de NAVO bevinden we ons in slecht gezelschap. Nederland en West-Europa zouden zich veel beter neutraal kunnen opstellen en zich aansluiten bij de blokvrije landen.

SP en energie

De crisis die er nooit geweest is

De "energiecrisis" van 1973 was een groots opgezet volksbedrog. Een volksbedrog dat in 1979 nog eens werd herhaald.

De prijzen knalden omhoog en zijn sindsdien met de regelmaat van de klok blijven stijgen. Het gevolg daarvan was een grandiose verschuiving van kapitaal van de hoogontwikkelde industrielanden naar de olieproducerende landen.

Maar ook de multinationale olieboeren, zoals Shell en Esso, maakten van de ene op de andere dag miljarden winst. Oude goedkope voorraden stegen snel en fors in prijs. Aan de andere kant begint het bedrijfsleven met name in Nederland te klagen over hoge lonen terwijl veelal de hoge energieprijzen de rendementen drukken.

De energiekrisis

De "energiekrisis" moest ons doen geloven dat er een tekort was aan olie en dat het bovendien niet meer lang zou duren of alles zou op zijn.

Dit alles werd ons bijgebracht door middel van een campagne met leuzen als: licht uit en gordijnen dicht. Daarbovenop nog een paar autoloze zondagen en de geesten waren rijp voor de grootste demagoog.

Kernenergie zou het alternatief zijn. Laten we de zaken nog eens op een rijtje zetten. Een tekort aan olie is er al die tijd niet geweest. Want alleen al van 1973 tot 1977 was er een overproduktie van 416 miljoen ton olie. De heer E.T. Moes, hoofddirecteur van Esso-Nederland zegt daarover: "Ik vrees dat we met een overschotsituatie moeten leren leven tot het begin van de jaren tachtig wanneer er weer van groei sprake zal zijn." Nou, u weet het, die economische groei is er niet, dus nog steeds een olieoverschot. Dat wel. Dat is één fabeltje de wereld uit.

Een ander fabeltje gaat over de winbare olie. Nog zo'n 20 jaar en dan is alles op, zeiden ze een paar jaar geleden. De fantasties grote ontdekkingen van olieplaatsen in Midden- en Zuid-Amerika en ook nog in Rusland wijzen in een geheel andere richting. Bovendien bevat deze wereld een kolenvoorraad voor nog tenminste een eeuw energie, terwijl ook steeds meer aardgas wordt gevonden.

Het probleem van de energie zit dus niet zozeer in de hoeveelheid maar in de prijs. Het energieprobleem is een prijsprobleem.

Verspilling van energie

Maar we leven niet alleen vandaag, onze kinderen en kleinkinderen willen ook leven, werken en wonen. Daarom zal er een verantwoord energiebeleid moeten worden gevoerd. De SP heeft daarover een aantal duidelijke denkbeelden. Die denkbeelden zijn gebaseerd op twee uitgangspunten.

Er moet een einde worden gemaakt aan de verspilling, en er moet nieuwe milieuvriendelijke energie ontwikkeld worden.

Waar zit die verspilling? Allereerst bij de bedrijven, als grootste energiegebruiker. Ten tweede het energieverbruik voor verwarming van gebouwen en woningen.

Ten derde de elektriciteitscentrales.

De verspilling bij bedrijven en elektriciteitscentrales is voornamelijk de afvalwarmte die door de schoorsteen dan wel door het koelwater wordt afgevoerd. En dat is precies wat die gebouwen en woningen nodig hebben. De meest voor de hand liggende besparing is dus de afvalwarmte van industrie en elektriciteitscentrales gebruiken voor verwarmingsdoeleinden.

De verspilling van de gebouwen en woningen zit in tochtige, niet geïsoleerde panden. Een energieprogramma kost veel geld, maar dat geld komt er op den duur zeker weer uit, zeker met de stijgende energieprijzen. Zo'n programma zou trouwens een grote stimulans zijn voor de werkgelegenheid. En wat ligt er meer voor de hand dan zo'n programma te financieren met een tijdelijke extra verkoop van onze nationale rijkdom: het aardgas. Bovendien zal ons gas aan het buitenland niet meer geleverd moeten worden voor weggooiprijzen. Daarnaast hebben Shell en Esso al meer dan genoeg verdiend aan onze nationale rijkdom. Dat geld hebben we zelf nodig, niet alleen voor 'n besparingsprogramma, maar er is ook een programma nodig om nieuwe energiebronnen te ontwikkelen.

Te denken valt aan zonne-energie, energie uit de waterbeweging tussen eb en vloed, de windmolen kan ook een bijdrage leveren evenals aardwarmte. Met de warmtepomp kunnen we woningen verwarmen.

Er kan gas gewonnen worden uit mest en huisvuil enzovoort, enzovoort.

Er zal veel meer aandacht besteed moeten worden aan de mogelijkheden van al die alternatieve energiebronnen, er zal geld voor moeten worden vrijgemaakt, zoals aangegeven.

WARMTEPOMP

Bijna alle gezinnen hebben zonder het te weten een warmtepomp in huis. Een koelkast of een diepvriezer is namelijk ook een warmtepomp. Deze pomp haalt de warmte uit de kast en geeft die af aan de omgeving. In de kast vriest het terwijl buiten de zomerzon brandt. Maar het kan ook andersom. Als we de pomp omdraaien, wordt het in de kast heet.

Dit principe kan ook op grote schaal toegepast worden voor verwarming in woonhuizen, kantoren, ziekenhuizen, fabrieken, zwembaden en kassenteelt. De warmte kan onttrokken worden aan bijvoorbeeld grondwater, koelwater van centrales of van rivieren die in het algemeen toch al te warm zijn.

KERNENERGIE: OVERBODIG EN GEVAARLIJK

Zoals bekend brengt de toegepaste kernenergie talloze gevaren met zich mee. Met name het radioactief afval lijkt een onoverkomelijk probleem. Desondanks probeert het kortzichtige ondernemersverbond, met in hun kielzog CDA en VVD, deze energie door te drukken. Zij hebben daar zelfs een propagandakampagne van twaalf miljoen voor over.

En dat terwijl we een meer dan 30 procent overcapaciteit hebben aan elektriciteitscentrales. Binnen afzienbare tijd komt daar nog bij dat bedrijven niet alleen warmte maar tegelijk ook elektriciteit gaan produceren.

Kernenergie? Mee dank u.

Gevaarlijk en overbodig.

TOTAL ENERGY OFWEL WARMTE/KRACHT-KOPPELING

Met de hoge energieprijzen als bondgenoot begint de vooruitziende blik van de SP gestalte te krijgen. De gekombineerde productie van warmte en elektriciteit in de industrie begint op gang te komen. De voordelen zijn glashelder. Een besparing van kolen, aardgas of olie van 20 à 30 procent en daardoor een verlaging van de energiekosten bij die bedrijven, die zelf hun stroom opwekken.

Recente schattingen geven aan dat in het jaar 2000 zowat 20 procent van de totale elektriciteitsbehoefte door de zogenaamde zelfopwekkers kan worden verzorgd.

Met deze ontwikkeling dient natuurlijk rekening gehouden te worden bij de planning van openbare elektriciteitscentrales.

SP en verkeer

Openbaar vervoer moet gratis

De SP is voor het bevorderen van het openbaar vervoer. Wie niet, zult u zeggen. Het onderscheid tussen de partijen is als zo vaak niet gelegen in de woorden maar in wat ze er voor willen doen. De SP wil het openbaar vervoer bevorderen door twee maatregelen: het vergroten van het aanbod en door een aantrekkelijke prijs. Daarom geen prijsverhogingen meer voor het openbaar vervoer als het aan de SP ligt. Op den duur zal naar een gratis openbaar vervoer toegewerkt moeten worden.

Dat vervoer is natuurlijk niet echt gratis, want zowel het personeel als het materiaal kosten ook geld. Dat geld moet uit de algemene middelen komen. Dat betekent dat iedereen al naar gelang zijn inkomen bijdraagt aan het openbaar vervoer.

Beter en goedkoper openbaar vervoer betekent ook een nationale energiebesparing. Een besparing op het wegennet. Een oplossing van de files en een lastenverlichting voor diegenen die vandaag de dag het openbaar vervoer betalen. Want naast het woon-werk-verkeer zijn het met name de bejaarden, scholieren en huisvrouwen die aangewezen zijn op dit vervoer.

GEHANDIKAPTENVERVOER

Een groep die wat betreft verplaatsingsmogelijkheden geheel buiten de prijzen valt zijn de gehandikaptten.

Daarom hebben gehandikaptten uit Arnhem en omgeving in samenwerking met de SP een plan uitgewerkt en aan de overheid aangeboden.

Het gestaag aktievoeren begint vruchten af te werpen in de regio Arnhem. Maar ook buiten Arnhem is behoefte aan een aangepast vervoerssysteem voor gehandikaptten.

De SP zal zich in en buiten het parlement sterk maken om het ingediende plan van toepassing te laten zijn in heel Nederland.

SP-plan voor werk

Er is werk in overvloed

De overheid moet banen scheppen. Het duidelijkste voorbeeld is de bouw. Er is een enorme behoefte aan betaalbare woningen. De grandioze woningnood is natuurlijk een schandaal van de eerste orde. Want er zijn 70.000 mensen die willen en kunnen bouwen. Zij zijn noodgedwongen werkloos. Maar er zijn niet alleen bouwvakkers, er is ook geld. De pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen hevelen miljarden over naar de Verenigde Staten. Maar dat is Nederlands geld van Nederlandse mensen en die hebben natuurlijk nooit de bedoeling gehad om de Amerikaanse oorlogsindustrie te financieren. De verzekeringsmaatschappijen en pensioenfondsen moeten dan ook verplicht worden te investeren in de sociale woningbouw.

Kort samengevat. Er is behoefte aan woningen, er zijn werkloze bouwvakkers en er is geld. Dit probleem kan dus zo opgelost worden temeer omdat we hiervoor op geen enkele wijze afhankelijk zijn van het buitenland. Dat is weer werk voor 70.000 bouwvakkers. Maar daar houdt het niet mee op. Het uitstralingseffect daarvan is minstens zo groot. Het betekent ook werk in de toeleveringsbedrijven. Er is van alles nodig. Grind, zand, hout, metaal, stenen en leidingen. Maar ook vloerbedekking, gordijnen, meubels, keukens, douches, enz. Alles bij elkaar kunnen weer minstens 150.000 mensen werken. En dat biedt weer tal van voordelen. De koopkracht stijgt. Bovendien zijn er 150.000 uitkeringen minder nodig. En dat kan op zichzelf weer een verlichting betekenen voor de premiedruk. Deze zo voor de hand liggende oplossing zult u vergeefs zoeken bij de grote politieke partijen. En dat is geen onmacht. Dat is politieke onwil. Ze willen niet ingrijpen in de kapitaalstromen. Terwijl dat juist noodzakelijk is om de broodnodige veranderingen tot stand te brengen.

Nog veel meer werk

Want er is ook geld nodig voor banen in tal van andere sectoren. En dat geld is er. Denk maar aan de miljarden die besteed worden aan zinloze bewapening, zoals de nieuwe F 16-straaljagers. Denk maar eens aan de miljarden die Shell en Esso in hun zak steken, door ons aardgas. Deze rijkdom van Nederlandse bodem kan

natuurlijk op grotere schaal aangewend worden ten bate van de werkgelegenheid. De steeds nieuwe ontdekkingen van gas maken dat ook mogelijk. En daarmee kunnen tienduizenden banen geschapen worden.

Er is nog zoveel te doen op het gebied van energiebesparing, met -name in de bedrijven die samen zo'n 75 procent van het totale energieverbruik voor hun rekening nemen. En op het gebied van het milieu dat weer schoon moet worden en schoon moet blijven. Verder is er grote behoefte aan wijkverpleegsters, gezinsverzorgsters.

In het onderwijs kunnen vele werkloze onderwijskrachten aan het werk door de klassen te verkleinen enz., enz.

Allemaal werk dat de kwaliteit van het leven verbetert. Terwijl het geld er is. Want ook de 20 miljard die jaarlijks naar het bedrijfsleven gaan, komen voor het grootste deel verkeerd terecht. Bij de grote ondernemingen die het niet nodig hebben en die bovendien met steeds minder mensen werken. Het roer moet om. Aan het werk met de SP.

KOOPKRACHT IS WERK

Ekonomie gaat over bevrediging van behoeften. Die behoeften zijn velerlei. Eten, huizen, kleren, vervoer, onderwijs, gezondheidszorg, maar ook schone lucht, schoon water en schone grond. Om die dingen tot stand te brengen is arbeid nodig. Ja ook voor een schoon milieu is arbeid nodig. Ten eerste om het weer schoon te maken en vervolgens om het schoon te houden.

Arbeid dat is de basis van de economie. Arbeid is de basis van alle voortgebrachte rijkdom. Nu zijn er op de wereld mensen genoeg die willen werken. Mensen die door te werken in hun onderhoud zouden kunnen voorzien en die iets nuttigs willen doen voor de maatschappij. In Nederland zijn er wel een miljoen mensen die nu gedwongen thuis zitten met een WW- of WAO-uitkering. Vaak geschoold en toch werkloos. Vakmensen in de metaal en in de bouw, mensen in het onderwijs, de gezondheidszorg en kantoorpersoneel om maar een paar in het oog springende groepen te noemen. Aan de ene kant een enorme behoefte aan woningen, onderwijs en dienstverlening en aan de andere kant zoveel werklozen juist in die beroepen.

Eigenlijk is dat onbegrijpelijk en toch gebeurt het. Dat komt door het gebrek aan organisatie, want het kapitaal mag gaan waar het wil. Niet onze regering bepaalt waar kapitaal geïnvesteerd moet worden. In onze vrije ondernemingsgewijze productie, zo heet de kapitalistische economie, is alles geregeld behalve de bewegingen van het kapitaal. Als de pensioenfondsen miljarden gulden naar het buitenland overhevelen dan doen we daar in dit land niets aan.

Het enige wat onze regeringen proberen te doen, is het zo aantrekkelijk mogelijk maken voor het kapitaal. Maar dan wel over de rug van de gewone man en dat is niet alleen slecht voor de mensen maar ook erg dom. Je kunt wel de inkomens drukken om de concurrentiepositie te verbeteren, maar als al landen dat doen zijn we niks opgeschoten. Integendeel, als de koopkracht in de wereld daalt en dat is het geval, dan kan er ook veel minder gekocht worden. Het gevolg is dat er veel minder geproduceerd hoeft te worden en daaruit volgt weer een geweldige werkloosheid. Ondanks deze fatale spiraal roepen alle grote partijen dat de arbeiders nog meer moeten inleveren. Als dat doorgaat komen we regelrecht in een crisis van de jaren dertig terecht.

De strijd voor behoud van de koopkracht is niets minder dan het voorkomen van zo'n crisis.

SP-plan voor 't wonen

Meer woningen en lagere huren

De woningnood heeft een na-oorlogse rekordhoogte bereikt. Honderdduizenden Nederlanders staan als woningzoekenden ingeschreven. Bij het onderdeel werkgelegenheid hebben we al aangetoond dat dit probleem kan worden opgelost. Maar daarmee zijn we er niet, want je kunt wel woningen bouwen, maar die moeten ook betaalbaar zijn. Bovendien moet de nieuwbouw een goede verdeling van het woonruimtebestand bevorderen.

Een lagere huurprijs? Dat kan. De pensioenfondsen en levensverzekeraars moeten niet alleen verplicht worden om in de bouw te investeren. Zij moeten dit bovendien doen voor een lagere rente.

Een bestrijding van de overheidsburokratie zou ook een aanmerkelijke kostenverlaging in de bouw kunnen opleveren.

Ook is het algemeen bekend dat in de bouw-wereld veel geld aan allerlei strijkstokken blijft hangen. De oprichting van overheidsbouwbedrijven zou een snellere, meer efficiënte en goedkopere uitvoering van de bouwplannen mogelijk maken.

Er moet en kan dus goedkoper gebouwd worden.

Bejaardenwoningen

Natuurlijk, er moet voor gezinnen gebouwd worden, toch zal extra aandacht besteed moeten worden aan bejaardenwoningen. De bejaarden moeten in hun eigen buurt kunnen blijven wonen. De meeste bejaarden laten een te groot huis achter, dat geschikt is voor andere huishoudens.

Bejaardenwoningen in de eigen buurt zorgen dus niet alleen voor een aan de bejaarde aangepaste woning maar ook voor een betere verdeling van de woningvoorraad.

Groepsbewoning

De roep om huisvesting voor een- en tweepersoons huishoudens galmt nog na maar begint toch reeds te verstommen. Het bouwen voor alleenstaanden isoleert de mensen en is bovendien duur. Steeds meer alleenstaanden kiezen er voor om samen met anderen te gaan wonen. Niet alleen uit economische maar ook uit sociale overwegingen.

Het verschijnsel woongroep is geen eendagsvlieg. Daar zal ook voor gebouwd moeten worden. Het is niet alleen goedkoper maar uit het oogpunt van woonruimteverdeling zijn de woongroepen een zeer sociale groep. Het ruimtebeslag per persoon is laag.

Het is natuurlijk ook mogelijk om dusdanig flexibel te bouwen dat woningen al naargelang de behoeften voor verschillend samengestelde huishoudens geschikt gemaakt kunnen worden. Via verplaatsbare wanden en dergelijke.

Oudbouwwijken

Een ander probleem doet zich voor in bestaande woningen. De zogenaamde oudbouw- wijken. Het grootste probleem is daar vaak het achterstallig onderhoud. Dit achterstallig onderhoud wordt vaak dan pas weggewerkt als de huurders instemmen met renovatie. Maar iedereen weet dat een gerenoveerde woning een forse huurverhoging met zich meebrengt, terwijl er nauwelijks sprake is van echte verbetering. Bovendien hebben de mensen vaak duizenden guldens besteed aan het opknappen en verbeteren van hun woning. Ze mogen dan over hun eigen verbeteringen ook nog eens een huurverhoging betalen.

De overheid dient de woningcorporaties de middelen te verschaffen om achterstallig onderhoud in te lopen, zodat een vaak niet gewenste dure renovatie achterwege kan blijven.

Daarnaast dient er een wettelijke uitbreiding te komen van de mogelijkheden van de huurder om zijn verhuurder aan te spreken voor het doen van onderhoud.

WOONLASTEN ONDER KONTROLE BRENGEN

De jaarlijkse **huurverhoging**, die keer op keer een nieuwe aanslag op de financiële positie van de bevolking betekent, staat desalniettemin bij andere partijen nauwelijks ter discussie. Onze partij is echter de mening toegedaan dat het automatisme van alsmaar stijgende prijzen zeker op woongebied doorbroken dient te worden. Het systeem moet dan ook volledig op de helling. Datzelfde geldt voor de alsmaar stijgende **hypotheekrente**, die mensen die met veel moeite een huis hebben gekocht in het financiële moeras drijft. En waarvoor? Om de banken nog rijker te maken dan ze al zijn.

Naast huur/afbetaling komen een steeds grotere hoeveelheid van zogenaamde "**bijkomende woonlasten**". Moest de doorsnee Nederlander daarvoor in 1975 1500 gulden neertellen, in 1981 mag hij dat bedrag meer dan verdubbelen 3200 gulden per jaar. Het leeuwendeel van deze bijkomende lasten – waarin onder meer onroerend goedbelasting en reinigingsrechten – wordt gevormd door de **gas- en elektra**-rekening. Op dit moment is de gemiddelde Nederlander daar zo'n 2500 gulden voor kwijt. Dat komt vooral door de ongekende stijging van de gasprijzen. Betaalden we in 1974 nog 13 cent per kubieke meter, nu is dat opgelopen tot 49 cent. En als het aan de regering ligt, betalen we binnenkort 65 cent, zo is al duidelijk geworden. Dat terwijl het hier gaat om onze enige echt eigen bodemschat, die ongeveer voor niks uit de grond kan worden gehaald. Deze krankzinnige prijzen betekenen dat de getrouwde minimumloner op dit moment 16 procent van zijn inkomen meteen alweer aan gas en elektra mag wegbrengen. De ongetrouwde minimumloner moet nog verder krom: hij is aan gas en elektra 22,5 procent kwijt. De Socialistische Partij is dan ook absoluut tegenstander van nog verdere stijging van deze bijkomende woonlasten. Tevens moet er een onmiddellijk-einde komen aan het feit dat de oliemultinationals Shell en Esso miljarden aan ons aardgas verdienen.

SP en de ouderen

Leren van het verleden

Bejaarden nemen in onze partij een apart plekje in. Omdat wij een partij van gewone mensen zijn, en de meesten van ons toch wel een vader en moeder hebben die doorgaans hun leven lang hard gewerkt hebben voor hun kinderen, is het bejaardenprobleem een probleem voor iedereen. Jong en oud. En wij vinden dan ook dat elke aanslag op het welzijn van bejaarden zeer onrechtvaardig is.

De regering Den Uyl was er reeds mee begonnen om met veel mooie woorden toch de bejaarden heel wat te ontnemen. Zoals bijvoorbeeld telefoon- en dieetgeld en de bejaardenzorg is in die periode door een maatregel van CRM sterk achteruitgegaan. De regering Van Agt/Wiegel heeft daar nog eens een schepje bovenop gegoooid. De SP is daarom dan ook voor onmiddellijke teruggave -aan de bovengenoemde verworvenheden.

Maar wij gaan verder!

Bejaardentehuizen en verzorgingsflats dienen te worden gebouwd in de wijken en in de directe omgeving waar de oudere mensen hebben gewoond. Maar we blijven

van mening dat de verzorgingsfiats en bejaardentehuizen slechts noodvoorzieningen zijn, waarvan alleen op eigen verzoek en wanneer het niet anders meer kan, gebruik kan worden gemaakt.

Wij zijn, na een uitgebreid onderzoek, samen met vele oudere mensen, tot de konklusie gekomen dat met behulp van de buurt en zolang dat maar enigszins mogelijk is, bejaarde mensen in een huisje in hun eigen buurt moeten kunnen blijven wonen. Natuurlijk moeten er dan allerlei voorzieningen getroffen worden om de ouderen het leven zo aangenaam en zorgenvrij mogelijk te laten beleven. Bovendien zal dat een zeer grote aanwinst zijn voor de buurt. Omdat men zodoende een natuurlijke opbouw krijgt in onze samenleving. Het moet weer mogelijk worden voor de ouderen, dagelijks hun kinderen en kleinkinderen te zien. Zij moeten kunnen zien en beleven waarvoor zij zich hebben ingespannen, waarvoor zij gewerkt hebben en zij worden op die manier niet afgesneden van de toekomst. Aan de andere kant worden zodoende de kinderen en kleinkinderen niet afgesloten van het verleden, hún verleden. Hoeveel plezier zouden kinderen niet kunnen beleven aan hun oma en opa, ook al zullen het niet in alle gevallen hun eigen opa en oma zijn.

Tenslotte gaat het niet alleen om het snoepje uit oma's trommeltje dat veel lekkerder smaakt dan de zak chips of de gezinsverpakking milky way, maar vooral de overdracht van cultuur en kennis die dikwijls zo rijkelijk en gevarieerd aanwezig is bij mensen met zoveel levenservaring.

Op vele andere terreinen wordt er wel gebruik gemaakt van hun verleden. Het is niet voor niets dat de nostalgie zo sterk aanwezig is bij de jongere generaties. Het typiese hiervan is echter dat de maatschappij de oudere mensen het liefst maar zo ver mogelijk wegstopt in allerlei tehuizen, maar zich wel omringt met hun kleding, meubeltjes en kanten kleedjes, en daarmee probeert toch iets van de "gezellige" sfeer van vroeger terug te krijgen. Dat zal niet lukken zonder onze leefgemeenschappen weer de natuurlijke opbouw te geven. Dus mét de ouwetjes, ónze vaders, ónze moeders, ónze oma's, ónze opa's.

Aardgasprijzen

Er is veel te doen over de stijging van de aardgasprijzen. Je bent nog niet gekomen van de ene verhoging of de volgende wordt al weer aangekondigd.

De prijs van ons Nederlands aardgas is gekoppeld aan die van stookolie en zoals bekend, die wordt steeds duurder. Ook al verdrinken we zowat in de olie. Wat is nu de redenering achter die koppeling?

Toen ons aardgas uit de grond kwam redeneerden ze, die bel moeten we zo snel mogelijk leegmaken anders blijven we er straks mee zitten, net als met de kolen in Limburg. Toen echter bleek dat de kernenergie veel te veel weerstand opriep en toen bovendien de olieprijsen omhoog knalden, toen kwam de overheid en de Shell en de Esso tot de ontdekking dat we hier in Nederland goud in de grond hadden zitten in de vorm van aardgas. Aan de kontrakten voor het buitenland was dat lange tijd niet te merken. Want hoewel de helft van de aardgasproduktie naar het buitenland gaat hebben we jarenlang voor Sinterklaas gespeeld. Denk maar eens aan het gas naar Italië voor 6 cent per kubieke meter. Met veel pijn en moeite zijn die kontrakten vorig jaar een beetje bijgesteld. Maar in het binnenland is de beer los. Met name de gasprijzen brengen veel mensen aan de rand van de financiële afgrond. Maar ook de concurrentiepositie van het bedrijfsleven wordt er ernstig door aangetast. En voor versterking van die concurrentiepositie moesten we juist inleveren van de regering. Daar komt nog bij dat iedere verhoging weer een extra winst voor de Shell en de Esso betekent. Terwijl het ook nog eens deze multinationals zijn die het gas voor eigen gebruik bijna voor niks krijgen.

Onze nationale rijkdom wordt gebruikt om ons uit te kleden. In plaats daarvan zouden de extra miljarden winst van Shell en Esso gebruikt moeten worden voor de algemene middelen van de overheid. Daarnaast zou de aardgasprijs voor het buitenland verhoogd en voor het binnenland verlaagd moeten worden, dus een loslaten voor het binnenland van de koppeling aan de prijs voor stookolie.

ZIEKE MAATSCHAPPIJ

De toename van het aantal WAO'ers wordt veroorzaakt door de slechte werkomstandigheden in bedrijven en de daardoor ontstane psychies druk. Als het een bedrijf slecht gaat krijgen mensen vaak het advies: "Laat je maar afkeuren, ga maar de WAO in." Het staat vast dat dat gebeurt.

En als daardoor zoveel mensen in de WAO komen dan gaan ze opeens gillen: "Er lopen zoveel mensen in de WAO! De uitkeringen moeten omlaag, dan is de prikkel om te werken groter."

In al die gevallen staat vast dat niet die mensen maar de maatschappij ziek is. Daar ligt de oorzaak. Er zullen andere maatschappelijke verhoudingen moeten komen. Andere werkomstandigheden en meer veiligheid. De werkloosheid werkt een groei van de WAO'ers in de hand. 600.000 Mannen en vrouwen in de WAO betekent feitelijk een enorme verborgen werkloosheid. Want die mensen hebben vaak nog voldoende kennis en bekwaamheden om te kunnen werken. Ander werk of lichter werk. Dat is de enig manier om het isolement te doorbreken waarin veel WAO'ers zijn terecht gekomen.

Bovendien moeten WAO'ers niet nog eens gestraft worden door hun uitkering keer op keer te zien inkrimpen.

ABORTUS

Natuurlijk is niemand zo maar voor abortus. Abortus is een noodsprong voor een vrouw in nood. Want iedereen zal het er wel over eens zijn dat ook hier voorkómen beter is.

Maar het zijn natuurlijk wel uitsluitend die vrouwen zélf die het recht hebben om te kiezen voor abortus. Abortus is een zeer moeilijke beslissing die geen enkele vrouw lichtvaardig zal nemen. Integendeel. Daarom geen wachtdagen. De vrouw beslist. Bovendien moet deze mediese ingreep in het ziekenfondspakket.

Wat u er aan kunt doen? Alles!

De Socialistiese Partij gelooft in mensen en in de overtuigingskracht van die mensen. Wanneer alle leden en sympathisanten van de Socialistiese Partij in hun omgeving aan het werk gaan, dan zullen we Nederland versted doen staan. Dan zullen de NIPO-enquetes verbleken bij de werkelijkheid.

Wanneer u het eens bent met het antwoord van de SP op de vraagstukken van deze tijd; als u ook van mening bent, dat allereerst de kernwapens het land uit moeten om in vrede te kunnen werken en wonen in een schoon Nederland, dan hebben wij in u wellicht een propagandist gevonden. En dat is van groot belang voor de Socialistiese Partij. Vooral wanneer u in een plaats woont waar nog geen afdeling van de partij actief is. Dus met name in de kleinere plaatsen.

In dat geval kunt u affiches en meer exemplaren van dit programma bestellen op het centrale adres van de Socialistiese Partij, Vijverhofstraat 65, 3032 SC Rotterdam. Even de bon opsturen en de zaak komt in orde. De Socialistiese Partij kan zo tot in de verste uithoeken van Nederland bekend worden en dat willen we ook.

Voor in dit programma staan adressen van afdelingen van de Socialistiese Partij. Wanneer uw woonplaats daarbij staat, kunt u ook rechtstreeks contact opnemen met de afdeling.

De pers en televisie hebben zich voornamelijk gekoncentreerd op de grote parlementaire partijen. De Socialistiese Partij zal het geheel op eigen kracht moeten doen, maar dat zijn we gewend en dat doen we ook. De eigen kracht bestaat uit mensen, die zich met het werk van de SP en het programma kunnen verenigen en er propaganda voor maken. Want je moet er wel wat voor doen.

U kunt natuurlijk ook lid worden van de Socialistiese Partij. Want na de verkiezingen zijn we niet alleen actief in het parlement, maar als vanouds ook daarbuiten.

De Socialistiese Partij wijkt in vele opzichten af van andere politieke partijen. We zullen hieronder proberen u daar een beeld van te geven.

Hoewel de Socialistiese Partij in 1972 officieel werd opgericht, bestond zij reeds lang daarvoor. Men kan zeggen dat de Socialistiese Partij op een natuurlijke wijze ontstaan is in de tweede helft van de jaren zestig. De koude oorlog liep op zijn eind, de oorlog in Vietnam woedde in alle hevigheid. Vele volkeren van de Derde Wereld kwamen in strijd tegen hun koloniale meesters. In Nederland was er werk voor iedereen, zelfs meer. En men begon buitenlandse arbeiders aan te trekken. Toch heerste er, zeker bij de jongere mensen, onvrede.

De woningnood was nog steeds heel groot en vooral in arbeiderswijken was de verkrotting er de oorzaak van dat erg veel mensen, hoewel ze al hoge huren betaalden, hun woningen zelf gingen opknappen. De woningnood bleef, terwijl de huren elk jaar met 6 tot 10 procent omhoog gingen. De politieke partijen in Nederland gingen met politiek bedrijven rustig op vooroorlogse manier door. In de Tweede Kamer werd er voor de mensen gedacht en beslist. Hoewel er reeds Kamerdebatten op televisie te zien waren, konden de meeste mensen ze, alleen al door het taalgebruik, niet volgen. De belangstelling voor de parlementaire politiek daalde zó ver, dat - toen er geen verplichte opkomst meer was bij de verkiezingen - het percentage van uitgebrachte stemmen in sommige kiesdistrikten tot onder de 50 procent daalde.

Als eerste protest tegen de gang van zaken in onze samenleving, had men plotseling de Provo-beweging, die hoofdzakelijk uit studenten bestond. Maar ook de arbeidersbuurten gingen zich organiseren en een van de eerste georganiseerde vormen van verzet tegen verkrotting, hoge huren en gebrek aan woningen, resulteerde in de oprichting van de Bond van Huurders en Woningzoekenden. De oorlog in Vietnam wekte hevige protesten op bij links-denkende mensen en andere mensen die het hart op de goede plaats hadden zitten, en er onstonden vele groepen die speciaal tegen deze oorlog protesteerden op allerlei manieren.

Het verzet tegen kernwapens en atoomenergie kwam op gang. En de vakbond werd uit zijn vooroorlogse slaap wakker geschud door de stakingsgolven op de bedrijven, waar de arbeiders nu ook wel eens de vruchten van hun na-oorlogse inspanningen wilden plukken.

Uit al die in verzet en beweging zijnde groepen en richtingen ontstond de Socialistiese Partij. Zoals hiervoor gezegd, min of meer op natuurlijke wijze.

Omdat men ontdekte dat georganiseerd de strijd aanbinden, toch wel een voorwaarde is om resultaten te boeken.

De bestaande partijen waren daar minder, en in veel gevallen helemaal niet, geschikt voor. Zij spraken over het "harmonie-model" en over "één grote familie", waarin alles door middel van discussie en overleg geregeld kon worden.

De officieel opgerichte Socialistiese Partij startte - maar nu goed georganiseerd - de actie "Van Mens tot Mens". Meer dan een half miljoen briefkaarten met foto's waarop slachtoffers van de Amerikaanse bombardementen op Vietnam stonden

afgebeeld, werden naar Amerikaanse burgers gestuurd. En geldelijke steun werd gegeven voor de wederopbouw van Vietnam.

Voor de strijd tegen de milieuvervuiling werd het Milieu Aktiecentrum Nederland (MAN) opgericht.

Om te laten zien dat het ook anders zou kunnen in de gezondheidszorg stichtte de SP mediese centra, met dokters in loondienst, en de vereniging "Voorkomen is Beter" (VIB), die logieserwijs voortvloeide uit het werk met het MAN en de ervaringen opgedaan in de mediese centra.

Ook met het werk in en voor de derde Wereld zijn wij een andere richting ingeslagen. De SP stuurt daar zijn leden (specialisten) naar toe, die eigen projekten zijn gestart. Verder onderhouden we goede betrekkingen met verschillende verzetsbewegingen in diktatoriaal geregeerde Derde Wereld-landen.

Om al het werk dat wij doen te kunnen financieren, is de SP Hulp- en Informatiedienst in het leven geroepen. Veel leden en sympathisanten storten maandelijks een bijdrage. Deze SP Hulp- en Informatiedienst wordt ook gebruikt om in Nederland allerlei activiteiten te financieren. Zoals rechtskundige hulp en informatie, mediese hulp en informatie, het vervaardigen van milieu-informatie, maar ook wanneer arbeiders in de strijd komen en er hulp nodig is - bijvoorbeeld wanneer een vakbond een staking niet erkent - doet de SP Hulp- en Informatiedienst wat nodig en mogelijk is.

U ziet, de Socialistiese Partij heeft een werkwijze die niet met andere partijen vergeleken kan worden. Met nadruk willen we zeggen dat we geen kiesvereniging zijn, waarop u eens in de vier jaar uw stem kunt uitbrengen. De Socialistiese Partij werkt elke dag, dáár waar het nodig is. Wel willen wij met de aanstaande verkiezingen in de Tweede Kamer komen. En wel speciaal om het vele werk dat wij in de praktijk verrichten, onder de aandacht van het Nederlandse volk te brengen. Ook zijn wij in staat om - wanneer we in de Tweede Kamer zitten - de vele akties die wij voeren van daaruit te ondersteunen. Dus een partij te zijn die zowel parlementair als buiten-parlementair werkt.

Een partij kortom waar de tijd rijp voor is.